

COLOCVIUL DE LA GARGNANO AL SOCIETĂȚII INTERNAȚIONALE DE STUDII NERONIENE (SIEN)

DE

EUGEN CIZEK

Societatea internațională de studii neroniene a fost de fapt inițiată cu prilejul congresului mondial al latinistilor de la București (toamna lui 1970). Un grup de participanți din mai multe țări a proiectat încă de atunci crearea unui organism internațional care să studieze problemele puse de mărturiile literare și de alt ordin cu privire la anii 54–68 e. n. Cu încetul, acest proiect a început să prindă contur, astfel încât, la inițiativa lui Jean-Michel Croisille, Societatea de studii neroniene a luat naștere la Clermont-Ferrand (Franța), încă din primele luni ale anului 1972. Statute și o conducere provizorie au luat ființă și un fișier de lucrări s-a înfiripat la Clermont-Ferrand.

La inițiativa unuia dintre președinții provizorii — profesorul Mario Attilio Levi — și mulțumită amabilității Universității din Milano, o primă consfătuire a membrilor societății s-a desfășurat la sediul de vară al acestei universități, adică la Gargnano (Italia), pe țărmurile frumosului lac Garda. Consfătuirea s-a desfășurat în zilele de 17 și de 18 mai 1974. Cu acest prilej, a fost adoptat statutul definitiv al societății, care a primit sigla SIEN, *Société Internationale d'Etudes Néroniennes*. De asemenea a fost ales pe trei ani un consiliu de administrație compus din următoarele 14 persoane: președinți — M. A. Levi (Italia), G. Ch. Picard (Franța) și R. Verdière (Belgia) — secretari — J. M. Croisille (Franța) și E. Cizek (România) — trezorer — J. Melmoux (Franța) — membri — F. Giancotti (Italia), P. Grimal (Franța), B. M. Marti (SUA), O. Montevecchi (Italia), C. Poghire (România), O. Raith (RFG), G. Schmeling (SUA), T. Zavadski (Elveția). La rândul său, acest consiliu a ales pe un an următorul birou restrîns: președinte — M. A. Levi (Italia) — vicepreședinte — R. Verdière (Belgia) — secretari — J. M. Croisille (Franța), E. Cizek (România) — și trezorer — J. Melmoux (Franța).

Consiliul de administrație se va reuni în fiecare an, iar o dată la trei ani vor avea loc colocvii științifice. Societatea va continua eforturile de a stimula cercetările asupra diferitelor aspecte puse de istoria, arheologia și de literatura epocii neroniene, va constitui la Clermont-Ferrand un fond de lucrări publicate și va face eforturi pentru a publica o revistă de specialitate. Cotizația de membru a fost fixată la 20 de franci francezi lunar, iar următoarea întrunire a biroului restrîns a fost fixată la Bruxelles, pentru 20 ianuarie 1975.

Dar consfătuirea de la Gargnano nu s-a limitat la stabilirea bazelor administrative ale societății. Un foarte interesant colocviu, pe bază de comunicări, a abordat diferite aspecte istorico-literare ale epocii lui Nero. Astfel s-a dovedit din nou — dacă mai era nevoie de o asemenea demonstrație — că reuniunile științifice pe probleme circumscrise, bine delimitate, sînt mai utile decît vasele congrese eterogene. Finalitatea profund umanistă a societății — care își propune studierea unuia dintre momentele cele mai bogate în mărturii ale istoriei romane — a rezultat de altfel în mod clar din dezbaterile prilejuite de acest colocviu. Dintre titlurile comunicărilor prezentate reținem: J. Melmoux (Franța), *Helvidius Priscus et le cercle de Thraséas*, care a demonstrat cu strălucire continuitatea unuia dintre centrele de acțiune și de gîndire din epoca neroniană ca și filiațiile complexe dintre Helvidius și socrul său; R. Verdière (Belgia), *À verser au dossier sexuel de Néron*, comunicare care a analizat cum imaginea despre persoana lui Nero a fost sistematic „înnegrită” de surse; C. Gatti (Italia), *Nerone e il progetto di riforma tributaria del 58 d. C.*, lucrare consacrată celebrului proiect de reformă fiscală; B. M. Marti (SUA), *Lucan's Narrative Techniques*, expunere ce a analizat în profunzime laboratorul de creație al lui Lucan; O. Montevecchi (Italia), *Nuovi documenti papirologici dall'Egitto*, excelentă investigare a unor surse și probleme de mare importanță suscitade de o regiune-cheie a Imperiului.

Aceste comunicări și celelalte, pe care nu avem răgazul să le evocăm, au fost urmate de discuții ample, bogate în sugestii, deosebit de vii și de sincere. Multe aspecte ale epocii neroniene au fost astfel elucidate sau propuse unor noi investigații : bogata evoluție a epocii a fost din nou pusă în lumină. Comunicările și o parte dintre discuții sînt întrunite într-un volum, care a fost publicat la Milano.

Dar cîștigul cel mai însemnat al unei astfel de întîlniri este altul : el rezidă în stabilirea unor contacte directe, umane, adesea prietenești, totdeauna deosebit de utile, între niște cercetători care se ostenesc de mulți ani pe aceleași probleme, fără să se fi cunoscut vreodată personal și a-și fi confruntat ideile într-o formă mai vie, mai mobilă. Despărțirea din ziua de 18 mai n-a fost umbrată de nici o undă de melancolie. Participanții la colocviu s-au separat entuziaști, convinși că se vor revedea în curînd, că astfel de consfătuiri se vor multiplica și că SIEN le va oferi în continuare prilejul de a lucra împreună. Toată lumea a mulțumit gazdelor italiene a căror primire a fost vrednică de cele mai sincere elogii.